

□ Председник Владе Црне Горе Дритан Абазовић каже за РТС да је задовољан посетом Србији коју је оценио као ресет и корак унапред након континуитета "натегнутих односа". Најављује да ће Темељни уговор са Српском православном црквом бити потписан у Црној Гори и наглашава да је за Владу важно само да све верске заједнице имају идентичан третман. Истиче да је положај Срба у Црној Гори сада много бољи и да је у Влади доста министара који се изјашњавају као Срби.

Председник Владе Црне Горе Дритан Абазовић рекао је за РТС да је најбоља вест после дводневне посете Србији, током које је разговарао са председником Србије Александром Вучићем, премијерком Аном Брнабић и патријархом Порфиријем, то што су констатовали да Црна Гора и Србија улазе у нову еру односа који треба да буду много бољи него што су били раније.

"Неоправдано су били оптерећени у претходном периоду. Дошли смо до два-три конкретна решења везано за платни промет. Крећемо са платним прометом, односно процедуром за решавање платног промета између две државе", наводи Абазовић.

Истиче да су обезбедили и несметан извоз хране из Србије према Црној Гори, чиме ће бити умањена потенцијална криза.

"У економском смислу имамо напредак везано за разговор око неких конкретних пројеката. Исто тако, јако је важно је да посланици Скупштине Црне Горе неће више бити задржавани на граници и тај режим ће почети да дејствује од сутра", каже Абазовић.

Истиче да је то много лепих и позитивних вести, али да су остала и нека питања која овом посетом нису могла бити решена, али која су, како каже, на столу и која ће, ако буде овакве енергије, сигурно бити решена у наредном периоду.

Наглашава да је јако задовољан посетом, да је била изнад очекивања јавности и да ни сам није очекивао боље резултате.

"Ако хоћемо да будемо крајње коректни, увек може и боље. Можда смо могли још нешто да третирамо, али у 48 сати мислим да је заиста било довољно", каже Абазовић.

Наводи да су отворена још неке теме и да тек треба да се види да ли ће се капитализовати на прави начин.

"Ми бисмо волели да преко ноћи можемо све да решимо, али ако имамо континуитет доста натегнутих односа, по мени неоправдано, онда мислим да је ово значајан корак унапред, више корака унапред", истиче Абазовић.

"Ко ће да иде у коју цркву државу не треба да интересује"

Што се тиче Темељног уговора који Црна Гора треба да потпише са Српском

православном црквом, а чији је радни текст објављен непосредно пред посету Србији, Абазовић подсећа да се на њему у Црној Гори ради од 2012. године.

"Без обзира што и тамо постоје људи који имају колективну амнезију, која је продукт политичких интереса, а не баш заборав, ради се у континуитету, радило се 10 година. Мени је жао што се то није завршило у неком претходном периоду, вероватно онда не бисмо данас разговарали о овоме, али 43. Влада је одлучна да сва питања, а нарочито она која значајније оптерећују јавност, третира одмах", каже Абазовић.

Сматра да су томе приступили на "један крајње океј начин", са врло добром комуникацијом са Митрополијом црногорско-приморском и са представницима Српске православне цркве.

"Имали смо радне групе које су на експертском нивоу договарале и усаглашавале текст. Оно што је важно за Владу Црне Горе јесте да не остану никакве дилеме. За нас је важно само једно - да све буде у складу са Уставом и законом и да све верске заједнице имају идентичан третман. Ко ће да иде у коју цркву, да ли је религиозан или је агностик или је атеиста, то државу не треба да интересује. То је приватно право сваког појединца. Нас интересује само да сви људи и све заједнице могу да уживају у својим правима. Наравно, то подразумева и одређене обавезе", истиче Абазовић.

Каже да су дошли до текста, да су радне групе завршиле свој део посла, али да текст мора да оде на Комисију за политички систем, а након тога и на Владу, као и да прође органе Српске православне цркве. "Мислим да нема више потреба за интервенцијама, али ако неко понуди начин да он буде још бољи у односу на оно какав је сад, не видим ништа спорно", истиче Абазовић.

"Ако због државног интереса треба да падне Влада, нека падне"

На питање има ли за радни текст уговора подршку у Влади и парламенту и може ли Влада да падне због Темелног уговора, Абазовић каже да политику не води на начин на који су неки навикли и да се бави искључиво државним интересом.

"Ако због државног интереса треба да падне Влада, нека падне. Ја лично мислим да неће пасти, али ако неко мисли да ће премијер Црне Горе или Влада Црне Горе бити у служби одређених политичких структура, независно да ли подржавају Владу или су опозиција, на уштрб јавног интереса, то се неће десити", наглашава Абазовић.

Каже да га не узнемиравају различити гласови у Црној Гори јер, како тврди, у 99 одсто случајева немају проблем са текстом, већ желе да остане отворено питање.

"То су људи који живе у прошлости. Они не желе да дозволе ни у Црној Гори људима напредак, ни у Србији људима напредак, ни у региону напредак. Они су као замрзнути у времену и мислим да је добро да се искористи ово сунце, које је коначно обасјало, да мало изађу и да се растопе у политичком смислу и да пусте свима да идемо напред", каже Абазовић.

Наглашава да имају много унутрашњих проблема - економских, са кризом и са ратним дешавањима, као и све остале државе, и да зато немају времена да питања која се третирају по 10 година остављају да се третирају и наредних 10 година.

"Напротив, имамо другачији приступ, желимо да решимо ситуацију, желимо да се људи који су верници Српске православне цркве у Црној Гори осећају комотно, исто као и остали", истиче Абазовић.

Наводи да ће имати једнак третман према свим верским заједницама и да, како и Устав предвиђа, држава треба да се бави државним пословима, пошто је секуларна, а црква да се бави својим пословима.

"Темељни уговор ће бити потписан у Црној Гори"

Абазовић каже да је био међу онима који су хтели и да претходна - 42. Влада Црне Горе заврши Темељни уговор и истиче да мисли да сва питања која су отворена треба некако да се реше, и то у добром духу.

"Ми смо 43. Влада која је наследила толико ствари и верујте, био бих најсрећнији на свету да имамо други приступ и да се бавимо потпуно другим стварима, али с обзиром на то да смо наследили много тога... Наследили смо и нек добре ствари, да не буде да је све негативно, али наследили смо и доста неких проблема из претходног периода, који су социјалног, економског, културног карактера и других. Ми покушавамо да их решимо и ми ћемо их решавати без икаквих рестрикција", наглашава Абазовић.

Каже да је свима који су подржали Владу било јасно и да је још приликом предлагања модела који је данас актуелан у Црној Гори све обавестио да ће једна од тачака које ће се решавати бити и регулисање односа са верским заједницама, што се, између осталог, односи и на уговор између Црне Горе и Српске православне цркве.

Истиче да ће Темељни уговор потписати у Црној Гори, у термину о којем ће се тек договорити.

"Нисмо прецизирали, имали смо један врло коректан састанак у Патријаршији. Треба да се заврше формалне процедуре, а онда ћемо, што је ствар формалности, одредити неки датум", наводи Абазовић.

На питање да ли је и место потписивања формалност, Абазовић каже да је и иначе као премијер неформалан и истиче да мисли да се људи оптерећују око ствари које нису важне, а да онда ствари које су важне остају отворене.

"Циљ је да се то заврши. Добродошли су у Црну Гору сви који буду желели да присуствују томе", каже Абазовић.

"Право које тражите за себе дајте и другима"

Што се тиче потписивања Темељног уговора са Црногорском православном црквом, Абазовић каже да су они изразили жељу, да су формирали свој правни тим и да је добио

писмо са њихове стране да би желели да се састану са представницима Владе.

"Они су исто регистровани у нашем Министарству правде и морамо да имамо једнак третман", истиче Абазовић.

Каже да то није била тема разговора са патријархом Порфиријем, али истиче да Црна Гора има десетине регистрованих верских заједница.

"Патријарх је то нагласио и на конференцији за медије - рекао је да се не тражи ни више ни мање него што имају други. Право које тражите за себе дајте и другима - то је универзални принцип. Не односи се на верска права него на било шта", наглашава Абазовић.

"Односи са Србијом близу историјског максимума"

На питање јесу ли односи са Србијом ресетовани, што је најављивано као циљ посете, Абазовић каже да, након свега што је виђено у претходна два дана, верује да јесу.

"Не можете очекивати од голфа да иде брзином Формуле 1 јер нема тај мотор и није тако састављен. Наша је тенденција да читав регион постане Формула 1, али у овом тренутку можда није ни голф, да будем јасан", истиче Абазовић.

Сматра да су односи две државе иапк близу историјског максимума. Каже да је премијерки Ани Брнабић на затвореном састанку саопштио и име потенцијалног будућег амбасадора Црне Горе у Србији.

"Најважније је да ми добијем амбасадоре и да добијемо људе који ће својим кредибилитетом и професионализмом радити посао који ми радимо када смо у званичним посетама, а који ће они свакодневно радити, било у Подгорици, било у Београду", истиче Абазовић.

"Ђукановић свестан да политика натегнутих односа није учинковита"

Абазовић каже да се са Милом Ђукановићем пред пут у Београд срео из разлога који су се тicali самита НАТО у Мадриду, на који је Ђукановић ишао.

"Разменили смо само неколико реченица везано за посету, у нади да ће све бити каоко треба. Није имао никакав савет. Мислим да је председник Ђукановић неко ко је свестан да политика натегнутих односа и свађе није учинковита. Не знам да ли је так оразмишљао пре две или три године, али мислим да је сада тако", истиче Абазовић.

Каже да верује да је сваком добронамерном грађанину Црне Горе у интересу да има што боље регионалне односе са свим државама.

"Нама то некако и припада. Ми смо традиционално у добрим односима са свима. Нама је било неприродна ситуација да са неким имамо натегнуте односе. Имамо јако добре односе у региону и ја сам на то поносан. Ако је постојао неки шум са неким владама и државама, треба то да пробамо да елиминишемо", наглашава Абазовић.

"Грађанима треба објаснити бенефите Отвореног Балкана"

Што се тиче иницијативе Отворени Балкан и евентуалног приступању Црне Горе, Абазовић каже да је о томе било речи и да је формирана радна група која укључује више министарстава.

"Очекујемо да због грађана направимо документ који ће подразумевати много више информација. Сматрам да људи у Црној Гори немају довољно информација о Отвореном Балкану. Мој став је врло афирмативан, ја сам за, али ствари које су од великог значаја за будућност региона не треба да угрозимо због тога што неку одлуку желимо да донесемо за два дана уместо за 20, 30 или два месеца", каже Абазовић.

Истиче да треба грађанима објаснити све бенефите и каже да се ради о економској иницијативи.

"Када је реч о томе да ли је то у супротности са Берлинским процесом - није. То је потпуно компатибилно и Отворени Балкна може да се назове чедом Берлинског процеса или наставком Берлинског процеса. Да ли ми навијамо да свих шест држава буде у иницијативи? Навијамо. Навијамо и да све буде у складу са европским правилима. Ми смо за то да нам Отворени Балкан помогне да будемо економски конкурентни између себе, а да то истренира наше економско биће и створи добру претпоставку да сутра, када будемо сви чланови и чланице Европске уније, будемо што успешније у односу на државе које су већ чланице", истиче Абазовић.

"Нас и Европске уније 501 милион"

На питање какво је бројно стање ових дана у односу на традиционалну изреку у Црној Гори "Нас и Руса 200 милиона", Абазовић каже да Црногорци ових дана говоре: "Нас и Европске уније 501 милион."

Каже да је у Кијеву исказао солидарност, али да Црна Гора не може превише да помогне Украјини.

"И они су свесни наших капацитета, али је било јако важно да тамо будемо пре него што ће бити лидери инајјачих земаља, који су били дан после нас. Ми смо пошли са намером да покажемо да знамо шта значи рат, шта значи агресија, шта значи избегличка и хуманитарна криза, али исто тако да не водимо себичну политику", објашњава Абазовић.

Каже да Црна Гора стопроцентно прати спољну политику Европске уније и да је у неколико наврата повећан опсег санкција према Русији и грађанима Русије.

"То нису добре вести, али некако морамо да штитимо неки интегритет. Наша спољна

политика је кристално јасна. Без обзира на то што ће то имати негативне ефекте вероватно и на туристичку сезону, ми ћемо до краја испратити политику санкција ЕУ према Русији. До сада смо таргетовали 34 грађанина и 44 јединице када је у питању имовина, која је замрзнута. Ако се тај опсег буде проширивао у ЕУ, прошириваће се и у Црној Гори", наводи Абазовић.

Сви остали, који не подлежу санкцијама, истиче Абазовић, могу да дођу у Црну Гору без икаквих рестрикција и добродошли су.

"За премијера неважно ко се како национално изјашњава"

Што се тиче предстојећег пописа становништва у Црној Гори, Абазовић на питање зашто и статистика мора да буде политика каже да је то исто као што и Темељни уговор и верска и национална осећања треба да буду политика.

"Све је политика. У друштвима која немају висок степен политичке културе свако питање се беспотребно политизује. То се дешава и са пописом. Ми смо попис имали 2011. године и попис се у свакој држави одржава сваких 10 година. То су подаци који треба да послуже да се земља стратешки позиционира у односу на одређене области", објашњава Абазовић.

Моли све политичке субјекте и људе чија реч има утицај да попис не користе у политичке сврхе.

Када је у питању положај Срба у Црној Гори, Абазовић каже да је сада много бољи и да се не третира на начин као раније.

"Ми смо извршили две смене власти и данас имате у Влади Црне Горе доста министара који се изјашњавају као Срби", наводи Абазовић.

Истиче да му је потпуно замисливо и да премијер Црне Горе буде Србин.

"Ја се борим за људе. Враћамо се на оно - право које тражите за себе дајте и другима. За премијера Црне Горе потпуно је неважно ко се како национално изјашњава, важно је да људи раде свој посао професионално и у складу са законом", наглашава Абазовић.

Сматра да је ово "најинклузивнија Влада коју је Црна Гора икада видела".

Абазовић је позвао све грађане Србије да летњи одмор проведу у Црној Гори и гарантује им да не постоји земља где ће се боље провести и где ће им бити угодније.

(РТС)